

ЛОГИСТИКА
РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ
(съгласно възприетото значение в НАТО)

Администрация	Управление и изпълнение на всички военни въпроси, които не са включени в стратегията и тактиката, отнасящо се най-вече до личния състав и логистиката.
Административно управление	Ръководство или упражняване на правомощие над подчинените или други организации по отношение на административни въпроси, като осигуряване администрирането на личния състав, поддръжка и други дейности, които не са включени в оперативните задачи на подчинените или други организации.
Бойно осигуряване	Осигуряване на силите, участващи в бой, главно в областта на администрацията и логистиката.
Бойна поддръжка	Обслужване, извършено от дадена служба или логистичен орган за други служби или логистичен орган, за което може да се изиска заплащане.
Взаимозаменяемост	Състояние, при което два или повече обекта имат еднакви функционални и физически характеристики, еднакво действие и могат да бъдат взаимно заменени без промени в тях или в околните обекти.
Взаимна помощ	Спогодби на правителствено равнище между една страна и една или повече други страни за взаимно подпомагане.
Военен резерв	Запаси, събрани в мирно време, с цел задоволяване на нарасналите нужди при война, докато стане възможно организирането на снабдяването.
Възпирание	Способност да се убеди потенциалният агресор, че загубите му от противопоставяне и/или въоръжен конфликт ще са по-големи от евентуалните му ползи.
Готовност	Способност на подразделенията да изпълняват своите задачи, която е комбинация от подготвеност и достъпност.
Гражданско-военно сътрудничество	Координирането и сътрудничеството в подкрепа на мисия между командир на НАТО и граждански лица, включващо населението и местните власти, както и международни, национални и неправителствени организации и агенции.
Действия при криза	Координирани действия, целящи успокояване на кризата и предотвратяване на прерастването ѝ във въоръжен конфликт. Използват се информацията и споразуменията за прилагането на подходящи инструменти (политически, икономически, дипломатически, военни и др.) - координирано и навреме.
Доктрина	Основни принципи, от които се ръководят въоръжените сили при осъществяването на дадена цел. Тези принципи са императивни, но при прилагането им се изисква съответното решение.
Доставки	Действия за попълване на складовите запаси до необходимото ниво.
Евакуация	Комплекс от дейности по определяне на местонахождението и състоянието на въоръжение, пътни превозни средства, оборудване и номенклатури материални ресурси, тяхната подготовка, натоварване и транспортиране до местата за възстановяване и/или съхранение.

Ешелониране на запасите	Разпределение на запасите от материални ресурси по нива и/или линии на логистично осигуряване. Ешелонирането на запасите се определя в зависимост от условията на операцията, оперативното построение и възможностите на системата за снабдяване.
Единно материално - техническо осигуряване	Координирани национални (военни и цивилни) възможности за ефективно осигуряване на армията.
Живучест	Способност на дадени военни формирования да поддържат необходимото равнище на бойна мощ в периода от време, който им трябва, за да изпълнят своята мисия в операциите.
Запаси от материални ресурси	Количеството налични материални ресурси, предназначени за осигуряване на потребностите на войските и силите за определен период от време.
Интегрирана логистика	Обединява възможностите на логистиката за осигуряване на целия жизнен цикъл на материалните ресурси с цел своевременно планиране, придобиване и осигуряване по най - икономичен и ефективен начин.
Интермодалност	Способност за прехвърляне на товари от един вид транспорт на друг с минимални усилия.
Инфраструктура	Всички фиксирани и недвижими инсталации и средства за осигуряване и контрол на въоръжените сили - открити комуникационни връзки (пътища, железопътни линии, мостове, съоръжения за поддръжка), съоръжения по осигуряването.
Категоризация на ранени и болни	Оценка и класификация на пострадали за целите на евакуацията и лечението. Състои се от незабавно сортиране на пациентите според типа и степента на нараняването и шансовете им за оцеляване, установяване на приоритет за евакуация и лечение и на пълни медицински грижи за по-голям брой пострадали.
Контрол на придвижването	Планиране и контрол на придвижването на хора и товари по линиите за комуникации, както и организацията, изпълняваща тези функции.
Концепция за операцията (КОНОП)	Кратка и ясна формулировка на избора от командира начин за действие, за да изпълни мисията.
Критични точки	Точки от инфраструктурата, особеностите на местността, въздушното пространство, свързочните възли и др., които са ключът към центъра на тежестта.
Логистика	Наука, занимаваща се с проектиране, анализ, управление и контролиране на потоци от материални ресурси, хора и енергия. Основната задача на логистиката е оптимизация на процесите по осигуряване на необходимите материални ресурси и услуги на точното място и време при зададено количество и качество, с минимални усилия и разходи. Подразделя се на производствена и потребителска.
Логистична поддръжка от водеща нация	Нация, която поема цялостната отговорност за организиране и координиране на договорен широк спектър за логистична поддръжка на Съвместните сили или част от тях в определен географски район за определен период от време. Обикновено водещата нация осигурява общите за нациите материални ресурси и услуги.

Логистично подпомагане	Общ термин за отбелязване на видовете помощ между и във военните структури както в мирно, така и във военно време.
Линии за комуникации	Всички сухопътни, въздушни и водни пътища, свързващи действащите военни сили с една и повече бази, от които се придвижват доставки и подкрепления.
Медицинска евакуация	Процес на придвижване на ранени и болни в медицинските/лечебните заведения (полеви/стационарни пунктове и болници), контролирано от органите за медицинско осигуряване.
Материално-техническо осигуряване	Съставна част на логистиката и съдържание на потребителската логистика. Заклучава се в организиране и осъществяване на комплекс от мероприятия, свързани с планиране, придвижване и поддържане на войските.
Мисия (задача)	Ясен и сбит израз, конкретизиращ кой ще проведе операцията, какво следва да се изпълни, кога ще се случи това, къде ще се осъществят бойните действия и защо трябва да се проведе операцията.
Многонационално логистично осигуряване	Обединяващ термин за различни методи на логистичната поддръжка на операции, които не са чисто национални, а изискват обща многонационална логистична поддръжка.
Мобилност	Способност или потенциал на формированията да се придвижват от едно място на друго, като остават в състояние да изпълняват своите задачи.
Мобилизация	Процес, чрез който въоръжените сили или част от тях се поставят в степен на бойна готовност. Той включва събиране и организиране на хора, формирования, материали и запаси за активни военни действия, както и обучение.
Мунициии	Завършено приспособление, имащо отношение към експлозивите, ядрените, биологичните и химическите материали, използвани за военни цели. Някои подходящо модифицирани мунициии могат да бъдат използвани за обучение, церемонии и неоперативни цели.
Намерение	Съдържа причината за провеждане на операцията според командира, метода, който ще приложи, и желаното крайно състояние, което той смята да постигне при приключване на операцията.
Начална (въвеждаща) директива	Инструмент с информационен характер, който стартира и дава насоките за планиране на операциите.
Ниво (роля)	В медицинската област класификацията на вариантите за осигуряване, според различните възможности, на медицинските сили.
Общи ресурси	Ресурси, подходящи за многонационална логистична поддръжка, като ГСМ, вода, храна и услуги (инженерни, транспортни, снабдителни, ремонтни, медицински, банно-перални).
Общност	Състояние, при което група хора, организации, формирования или държави използват обща доктрина, процедура или оборудване.

Окомплектованост	Способност на формированията да поддържат необходимото ниво на бойна мощ за период, достатъчен за постигане на поставени цели и задачи.
Оперативна съвместимост	Способността силите на две или повече нации да се обучават, упражняват и провеждат ефективно операции заедно в изпълнение на възложени мисии и задачи.
Оперативни директиви	Директиви, отдавани от командира (началника) до подчинените командири (началници) с цел координиране изпълнението на задачите и постигане крайната цел на операцията.
Оперативен план (ОПЛАН)	План за отделна или за поредица от свързани операции, които ще се проведат едновременно или последователно. Основава се на направени предложения и е във формата на директива на по-горна инстанция, която позволява на подчинените командири да подготвят съответстващи планове и заповеди. Изпълнението на един оперативен план може да започне в предписаното време или по даден сигнал, след което се превръща в оперативна заповед.
Оперативни запаси	Ниво на запасите, необходимо за до попълване на разходите и загубите в хода на операциите и въвеждане в действие на военновременния план на страната.
Оперативно командване	Правомощията, делегирани на командир, да възлага мисии или да поставя задачи на подчинените си командири, да развърща формирования, да ги преподчинява, както и да упражнява лично тези правомощия или от своя страна да делегира оперативното и/или тактическото им управление на друг командир, ако сметне за необходимо. Оперативното командване не включва административно управление
Оперативно управление	Правомощията, делегирани на съответния командващ/командир, да управлява определените сили за изпълнение на мисии или задачи, които обикновено са ограничени по функции, време и местоположение, да развърща формирования, да задържа или прехвърля тактическото им управление. Това не включва правомощия за отделно използване на елементи на формированията, както и административно или логистично управление.
Отделяне на складови запаси	Спогодба, според която страните са се споразумели, обикновено в мирно време, да определят количеството и вида на своите военни запаси, която може да се предостави на определени командири.
Поддръжка от страна домакин	Поддръжката от страната домакин е гражданска и военна помощ, оказвана в мирно време, при кризи или по време на война от страната домакин на съюзнически сили и организации, които са разположени, действат или преминават през територията на страната.
Постоянен отбранителен план	Разработван с цел силите да изпълняват определените им задачи в мирновременна обстановка.
Потребителска логистика	Част от логистиката, отнасяща се до приемане на нови продукти, съхраняване, транспортиране, обслужване (включително ремонт и сервиз), разпределяне и използване на материали.
Производствена логистика	Част от логистиката, отнасяща се до проучване, проектиране, развиване, произвеждане и приемане на материални средства.
Поддръжка	Комплекс от организационни и технически мероприятия, провеждани от логистичните органи, за запазване или възстановяване на техническото състояние и ресурса на

въоръжението, ППС и техниката при тяхната експлоатация.

Подготвеност	Качествена оценка за способността на подразделението да изпълнява задача, зададена от съответния командир, като се отчитат личният състав, оборудването, обучението и логистиката.
Политика	Общ курс към действие или прилагане на принципи.
Превенция	Ограничаване или премахване на причините, водещи до небойни наранявания, болести и епидемии с медицински средства и методи.
Придвижване	Организирано преместване на формирования с тяхното въоръжение, ППС и материални ресурси с цел навременно заемане на определени райони за съсредоточаване/разполагане за последователно бойно или друго използване в операцията.
Преразпределяне на ресурси	Използване на логистични ресурси след прехвърляне на пълномощията, необходими за осигуряване на мисията. Логистичните ресурси са определени в мирно време и се предоставят на командирите по време на война.
Преразполагане на ресурси	Предоставяне на логистични ресурси от въоръжените сили на една страна на въоръжените сили на друга страна/страни съгласно заповедите на съответните военни власти.
Пълномощия за преразпределяне	Пълномощия на командир да преразпределя дадени ресурси, определени в мирно време и предоставени му по време на криза и война от държавата с цел осигуряване на операциите.
Пълномощия за преразполагане	Пълномощия, дадени на командири, обикновено в мирно време, да преразполага при спешност логистичните ресурси, контролирани от силите под негово командване и предоставени от държавата с цел логистичното осигуряване на боя.
Резерв	Запаси, събрани в мирно време, с цел задоволяване на нарасналите нужди в резултат на война, докато стане възможно организиране на снабдяването.
Резервни сили	Сили, различни от главните отбранителни сили и силите за бързо реагиране, които имат различна степен на готовност и са достъпни според изискванията да подсилват всяко стратегическо или оперативно командване.
Снабдяване	Основна функционална област на логистичното осигуряване. Организира се и се осъществява с цел своевременно и пълно задоволяване на потребностите на военните формирования от материални ресурси.
Снабдителен пункт	Всеки пункт, където се отпускат материални ресурси.
Стандартизация	В рамките на въоръжените сили това е процесът за разработване на концепции, доктрини, процедури и проекти за поддържане на най-ефективно равнище на съвместимост, взаимозаменяемост и общност в сферата на операциите, администрацията и материалите.
Стратегическа мобилност	Способността за придвижване на сили и транспортиране на съответната им логистична поддръжка бързо и ефективно на далечни разстояния.

Съвместна помощ	Споразумения, постигнати на правителствено равнище, между две или повече страни за сътрудничество и подпомагане.
Съвместимост	Способността на продукти, процеси или услуги да се използват съвместно при определени условия, за да изпълнят съответните изисквания без да предизвикват неприемливи взаимодействия.
Транспортиране	Транспортирането е дейност по организация и използване на транспортните средства от различните видове транспорт, включително и необходимото оборудване за товаро-разтоварни дейности, за придвижване на формированията, доставка на екипировка, оборудване и други материални ресурси в операцията.
Център на тежестта	Характеристики, възможности или географски места, от които дадена държава, съюз или военна сила, или друга групировка получават своята свобода на действие, физическа сила или желание за водене на бойни действия.